

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Filipa Dienstbiera soudkyně zpravodajky Jiřiny Chmelové a soudce Petra Šuránka v právní věci žalobce: **Q. V. B.**, zastoupeného: Mgr. Bc. Adamem Ptašnikem, Ph.D., advokátem, sídlem Nádražní 308/3, Ostrava, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 1. 2024, č. j. OAM-1552/BA-BA07-HA15-2023, o kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 28. 3. 2024, č. j. 62 Az 9/2024-31,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobce **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a řízení před krajským soudem

[1] Žalobce podal dne 12. 11. 2023 žádost o udělení mezinárodní ochrany poté, co mu bylo dne 11. 11. 2023 uloženo správní vyhoštění na dobu tří let z důvodu, že pobýval na území České republiky bez platného oprávnění k pobytu. Žalovaný rozhodnutím ze dne 29. 1. 2024 rozhodl, že se žalobci neuděluje mezinárodní ochrana dle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“). Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce žalobou u Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“), který ji v záhlaví uvedeným rozsudkem jako nedůvodnou zamítl.

[2] Krajský soud se ztotožnil s právním posouzením žádosti ze strany žalovaného, podle kterého žalobcem uváděné skutečnosti nelze podřadit pod žádný z důvodů poskytnutí mezinárodní ochrany, a to ani formou doplňkové ochrany. K namítané rodinné situaci žalobce krajský soud přisvědčil žalovanému v tom, že existující rodinné vazby v České republice nezakládají důvod pro udělení mezinárodní ochrany. Žalobcova tvrzení ohledně přítelkyně, která má být těhotná, vyznívají podle krajského soudu zcela nevěrohodně a účelově. Při svém zadržení policií dne 10. 11. 2023 žalobce uvedl, že v České republice nemá žádné blízké osoby. Sice zde měl přítelkyni, jejich vztah ale již skončil a společnou domácnost spolu nesdílí. Následně dne 21. 11. 2023 v rámci poskytnutí údajů k žádosti

o mezinárodní ochranu uvedl, že zde má těhotnou přítelkyni, a později ještě doplnil, že spolu již půl roku sdílí společnou domácnost. Podle krajského soudu je zřejmé, že žalobce zmínil svou českou přítelkyni pouze s cílem ovlivnit řízení o udělení mezinárodní ochrany. V neprospěch žalobce krajský soud vyhodnotil i to, že o mezinárodní ochranu požádal až po svém zajištění.

[3] Krajský soud uzavřel, že žalovaný zjistil skutkový stav v potřebném rozsahu a obstaral si dostatek informací potřebných k vydání rozhodnutí. Dostatečně se zabýval podmínkami pro udělení humanitárního azylu a doplňkové ochrany a správně konstatoval, že žalobce tyto podmínky nesplňuje.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[4] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (stěžovatel) kasační stížnost podle § 102 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále „s. ř. s.“). Odkázal na důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

[5] Stěžovatel uvedl, že kasační stížnost přesahuje jeho vlastní zájmy z toho důvodu, že má na území České republiky partnerku, která je s ním těhotná.

[6] Stěžovatel namítal, že jsou u něj naplněny podmínky minimálně pro udělení národního humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Jeho případné vycestování představuje nepřiměřený zásah do jeho soukromého a rodinného života. Návrat do země původu by pro něj znamenal narušení rodinného života a měl by vážné následky pro budoucnost jeho dítěte, které by muselo vyrůstat v neúplné rodině. Žalovaný i krajský soud však při posuzování žádosti o mezinárodní ochranu vycházeli pouze z ekonomické motivace stěžovatele a nezohlednili následky, které by toto rozhodnutí mělo pro jeho rodinu a budoucnost. Žalovaný ani soud nezkoumali skutečnost, zda existuje skutečný rodinný život mezi stěžovatelem a jeho partnerkou, ani závažnost obtíží, kterým by těhotná přítelkyně čelila, pokud by byl stěžovatel vyhoštěn. Žalovaný ani krajský soud se rovněž nezabývali otázkou blaha a zájmu dítěte v případě vyhoštění stěžovatele.

[7] Jelikož stěžovatel žije na území České republiky již několik let, vytvořil si zde ekonomické a sociální zázemí, které by bylo v případě jeho nuceného návratu do země původu zničeno. Naopak ve Vietnamu nemá stěžovatel nikoho, ke komu by se mohl vrátit. V České republice má jak rodinný, tak soukromý život, které jsou chráněny Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod (dále „Úmluva“), a představují tak překážku vyhoštění. K tomu stěžovatel odkázal na rozsudek velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva ze dne 18. 10. 2006, č. 46410/99, *Üner proti Nizozemsku*. Stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[8] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[9] Kasační stížnost je přípustná. Vzhledem k tomu, že jde o věc, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, Nejvyšší správní soud se ve smyslu § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní

pokračování

zájmy stěžovatele. Pokud tomu tak není, je namístě kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítnout jako nepřijatelnou.

[10] Stran přesahu vlastních zájmů stěžovatel v kasační stížnosti tvrdil, že má v České republice těhotnou partnerku, což představuje důvod, proč tento případ přesahuje jeho osobní zájmy. K tomu Nejvyšší správní soud konstatuje, že výklad zákonného pojmu „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, učinil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS. Podle tohoto usnesení je kasační stížnost přijatelná v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[11] Takovým pochybením krajského soudu může být nepřezkoumatelnost jeho rozsudku. Tu je ovšem třeba vykládat jako nemožnost určité rozhodnutí přezkoumat (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-74, č. 1566/2008 Sb. NSS). Stěžovatel namítá nepřezkoumatelnost v obecné rovině. Nejvyšší správní soud tak uvádí, že z odůvodnění napadeného rozsudku je patrné, jaký skutkový stav vzal krajský soud za rozhodný, jak uvažil o pro věc podstatných skutečnostech, jakým způsobem postupoval při jejich posuzování a proč pokládá stěžovatelovy námitky za nesprávné (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003-130, č. 244/2004 Sb. NSS, nebo rozsudek ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52). Ani skutečnost, že se krajský soud ztotožnil s rozhodovacími důvody žalovaného a částečně do svého odůvodnění převzal argumentaci žalovaného, nečiní rozsudek nepřezkoumatelným.

[12] Stěžovatel dále namítá, že se měl krajský soud i žalovaný blíže zabývat zásahem do jeho rodinného života, jelikož má v České republice těhotnou partnerku. Podle stěžovatele jsou u něj naplněny minimálně podmínky pro udělení národního humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu.

[13] K této námitce Nejvyšší správní soud předně konstatuje, že krajský soud se blíže nezabýval rodinnou situací stěžovatele i z toho důvodu, že tvrzení ohledně jeho těhotné partnerky považoval za účelové a zcela nevěrohodné. Zároveň se ztotožnil se žalovaným v tom, že tvrzeným důvodem žádosti stěžovatele je snaha legalizovat pobyt v České republice. Proti těmto závěrům však stěžovatel nijak konkrétně nebrojí (a ani nijak nevysvětluje rozpory ve svých tvrzeních).

[14] Nejvyšší správní soud setrvale judikuje, že potřeba legalizace dalšího pobytu není zákonným důvodem pro udělení azylu (rozsudky NSS ze dne 30. 6. 2004, č. j. 7 Azs 138/2004-44, ze dne 18. 11. 2004, č. j. 7 Azs 117/2004-43 nebo ze dne 16. 2. 2005, č. j. 4 Azs 333/2004-69). K legalizaci pobytu slouží pobytové režimy dle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Stěžovatel nenapadá rozhodnutí správního orgánu ve věci pobytového oprávnění, ani rozhodnutí o správním vyhoštění. Stěžovatel žádal o udělení mezinárodní ochrany. V posuzované věci proto nemá být hodnocena případná existence důvodů znemožňujících vycestování, nýbrž existence důvodů pro udělení mezinárodní ochrany jako souboru oprávnění a povinností, které stát v duchu

mezinárodního uprchlického práva, potažmo mezinárodní ochrany lidských práv, poskytuje jednotlivcům, jimž ochranu není schopen poskytnout jejich stát původu (rozsudek NSS ze dne 5. 3. 2024, č. j. 7 Azs 186/2022-58, bod 35).

[15] K tvrzení stěžovatele, že mu měl být udělen azyl z humanitárních důvodů podle § 14 zákona o azylu, Nejvyšší správní soud uvádí, že na tuto formu mezinárodní ochrany není právní nárok (rozsudek NSS ze dne 22. 1. 2004 č. j. 5 Azs 47/2003-48). Stěžovatel jako hlavní důvod uvedl, že v České republice žije jeho těhotná partnerka, což však dle rozhodovací praxe NSS udělení humanitárního azylu odůvodnit nemůže. Jak plyne z rozsudků ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 47/2004-60, a ze dne 1. 2. 2017, č. j. 6 Azs 309/2016-28, bod 9, či usnesení ze dne 18. 2. 2021, č. j. 5 Azs 311/2020-29, bod 14, sloučení rodiny, resp. zachování stávajících rodinných vazeb obecně nelze považovat za případ hodný zvláštního zřetele, pro který by mohl správní orgán humanitární azyl udělit, nejsou-li dány další významné skutečnosti, které by jeho udělení opodstatňovaly (např. přírodní katastrofa či vážné tělesné postižení apod.). Stěžovatel žádnou podobnou okolnost v řízení před žalovaným ani v následném soudním řízení neuvedl.

[16] Nejvyšší správní soud pro úplnost dodává, že v tomto případě nebyly splněny ani podmínky pro poskytnutí doplňkové ochrany. Novelou zákona o azylu provedenou zákonem č. 173/2023 Sb., kterým se mění zákon č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (dále jen „zákon č. 173/2023 Sb.“), bylo s účinností od 1. 7. 2023 zrušeno ustanovení 14a odst. 2 písm. d), které stanovovalo možnost poskytnutí doplňkové ochrany, pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. Navíc, rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 15. 2. 2024 č. j. 7 Azs 186/2022-48 uzavřel, že dokonce ani před účinností této novely nebyly správní orgány při posuzování žádosti o doplňkovou ochranu pro porušení čl. 8 Úmluvy povinny bez vazby na stát původu zkoumat žadatelovy sociální a rodinné vazby na území České republiky. Doplňkovou ochranu bylo možné udělit toliko v případě, že by žadateli v případě jeho vycestování hrozila vážná újma ve státě jeho původu, nikoli tedy újma týkající se stěžovatelova soukromého a rodinného života v České republice, vzniklá jen v důsledku jeho vycestování z České republiky. Ani námitka ohledně porušení čl. 8 Úmluvy tak nemůže vzhledem k výše uvedenému zakládat přijatelnost kasační stížnosti.

[17] Nejvyšší správní soud konstatuje, že jeho ustálená a jednotná judikatura poskytuje dostatečnou odpověď na námitky obsažené v kasační stížnosti a že ji krajský soud následoval. Neshledal ani zásadní pochybení krajského soudu, jež by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Kasační stížnost proto svým významem nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, pročez je ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelná.

IV. Závěr a náklady řízení

[18] Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost v souladu s § 104a odst. 1 s. ř. s. pro nepřijatelnost odmítl.

pokračování

[19] Nejvyšší správní soud kasační stížnost sice odmítl, na což v rovině náhrady nákladů řízení obecně pamatuje § 60 odst. 3 s. ř. s., avšak k odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost dochází na základě zjednodušeného věcného přezkumu (rozsudek NSS č. j. 9 As 83/2021-28, odkazující na usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33). O náhradě nákladů řízení proto Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 větou první a odst. 7 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalobce v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný měl ve věci plný úspěch, nevznikly mu však náklady nad rámec běžné úřední činnosti, pročež se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává.

P o u ě n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. září 2024

JUDr. Filip Dienstbier, Ph.D.
předseda senátu